

ד' בתשרי תשפ"ז

15 בספטמבר 2026

לכבוד

מר שלומי שמואלי, סמנכ"ל הנדסה

חברת נתיבי רם בע"מ

בדוא"ל : shlomi@netvyram.co.il

א.ג.נ,

**הנדון: מכרז פומבי מס' 4/2026 — פיתוח יחידות קבורה בבית העלמין בבית שמש — בקשתכם
לתיקון תנאי הסף ולהקפאת הליכי המכרז**

סימוכין: פנייתכם מיום 14.9.2026

במענה לפנייתכם שבסימוכין הריני להשיב כדלקמן:

1. במכתבכם שבסימוכין, מיום 14.9.2026, פניתם אל המועצה הדתית בית שמש (להלן: "המועצה" או "המזמינה") בבקשה לתקן שניים מתנאי הסף שנקבעו במכרז שבנדון — סעיף 4.9 (דרישת המחזור הכספי) וסעיף 4.10 (דרישת ניסיון בביצוע עבודות פיתוח וקבורה בלפחות 8 בתי עלמין בכל אחת מהשנים 2023–2025) — וכן בבקשה להקפיא את הליכי המכרז ואת המועדים הקבועים בו, לרבות מועד סיום הקבלנים ומועד הגשת ההצעות, עד לבחינת הנושא.
2. עיקר טענותיכם הוא כי תנאי סף אלה חורגים מן הנדרש, מצמצמים שלא לצורך את מעגל המתמודדים — עד כדי "מציע יחיד" — ואינם מידתיים ורלוונטיים לאופי העבודות, שהן לשיטתכם עבודות פיתוח, תשתיות ובטון "מוכרות", שאינן כרוכות במורכבות הנדסית או ביצועית ייחודית.
3. בקשתכם נבחנה לגופה על-ידי המועצה, על מלוא נימוקיה. לאחר בחינה, הוחלט לדחות את הבקשה — הן לתיקון תנאי הסף והן להקפאת ההליך.
מהנימוקים הבאים:

המסגרת המשפטית ושיקול דעת המועצה

4. כידוע בפסיקה, קביעת תנאי המכרז ותנאי הסף מצויה בליבת שיקול דעתה של הרשות עורכת המכרז. עוד נפסק כי עצם קיומם של תנאי סף — המסננים מעצם טיבם מראש חלק מן המשתתפים — אינו מהווה פגיעה בשוויון, ובלבד שהסיון נשען על שיקולים ענייניים.

5. לשיטת המועצה, תנאי הסף אותם הזכרת בפנייתך שבסימוכין אינם גורפים ואינם שרירותיים — הם נגזרים מצורך מקצועי-תפעולי אמיתי, ייחודי ובלתי-שגרתי, של בית העלמין בבית שמש.

סעיף 4.9 — דרישת המחזור הכספי

6. בפתח הדברים תובהר אי-דיוק שבבסיס טענתכם: סעיף 4.9 אינו מגביל את המחזור ל"שירותי קבורה" בלבד, כפי שנטען, אלא מכיר במחזור "משירותי קבורה ומעבודות פיתוח וקבורה" — היינו בכלל תחום הקבורה ופיתוחו. הזיקה הנדרשת היא לתחום נשוא המכרז, ולא לכל מחזור הנדסי כללי.
7. הדרישה נטועה בהיקף הפעילות החריג של בית העלמין בבית שמש. כידוע בישראל פועלים כ-1,090 בתי עלמין, ומתוכם כ-30 בלבד קוברים במוצק מעל 100 נפטרים בחודש. בית העלמין בבית שמש נמנה עם קבוצה חריגה זו, בהיקף ממוצע העולה על 300 נפטרים בחודש — מן הגבוהים בארץ. היקף זה, בבית עלמין פעיל ורגיש, מחייב ודאות כי הזוכה הוכיח איתנות ופעילות כספית של ממש דווקא בתחום זה, ולא מחזור כללי שאין בו כדי ללמד על יכולת לשאת בעומס ובדחיפות הכרוכים בו.
8. לכך מצטרף טעם המחזור השנתי: המועצה מבקשת לוודא כי הזוכה יהיה מומחה בתחום הנ"ל, מסוגל לפעול במספר פרויקטים דומים במקביל ובהיקפים גדולים, ללא מגבלה תקציבית, כדי למנוע מצב שבו קבלן שזכה בפרויקט נוסף לא יוכל לעמוד בעומס ובדחיפות הצפויים בפרויקט זה. מחזור המיוחס לתחום הקבורה ופיתוחו הוא אינדיקציה ישירה ליכולת זו.
9. משכך, אין בידנו לקבל את בקשתכם להרחיב את סעיף 4.9 כך שיוכר כל מחזור הנובע מעבודות פיתוח, תשתיות ובטון כלליות. הדרישה עניינית, מידתית, וקשורה בטבורה לתכלית המכרז — ודינה להישאר על כנה.
- אשר לסעיף 4.10 — דרישת הניסיון בבתי עלמין**
10. בבסיס טענתכם עומדת ההנחה כי עבודות פיתוח בבית עלמין הן עבודות "מוכרות", שאין שונות מהותית מעבודות עפר, סלילה, גינון ופיתוח עירוני כללי. הנחה זו שגויה ונדחית ע"י המועצה. לדידה, פיתוח בית עלמין נבדל מהותית מן העבודות הללו: הוא כרוך בביצוע אלמנטים טרומיים של קבורה, בבניית יחידות קבורה (ובכללן קבורת סנהדרין, דרגשים מורכבים, מבני קימרונות ודיפון), בהנדסת ביסוס קברים, ובעבודות איטום בחלקות קבורה פעילות — כל אלה מחייבים ניסיון ספציפי וייחודי, לצד רגישות תפעולית שבעבודה בבית עלמין פעיל, לרבות מורכבות תנאי הקרקע.
11. הדרישה אף נשענת על ניסיונה המקצועי של המועצה, לפיו העסקת קבלני פיתוח נעדרי התמחות ייעודית בבתי עלמין הביאה בעבר לפגיעה באיכות הביצוע ובעמידה בלוחות הזמנים; ניסיון זה, המתועד אצל המועצה, מבסס את הצורך המקצועי שממנו נגזר תנאי 4.10.

12. טענתכם כי התנאי מצמצם את התחרות "עד כדי מציע יחיד" אינה עומדת במבחן המציאות. בירור שערכה המועצה טרם קביעת התנאים העלתה כי בשוק פועלים מספר ממשי של קבלנים המתמחים בפיתוח תשתיות בבתי עלמין ובבניית יחידות קבורה, המבצעים עבודות במקביל בבתי עלמין אחדים.
- ודוק! אין המדובר אפוא בתנאי המכוון למציע יחיד, אלא בתנאי המשמר תחרות אמיתית בין מספר ממשי של מתמודדים כשירים.
13. אשר לטענה כי ראוי היה למדוד היקף כספי או כמות יחידות חלף מספר בתי העלמין — ההבחנה מכוונת ומדעת. מדד מספר בתי העלמין הפעילים שבהם פעל המציע, בכל אחת משלוש השנים, נועד להוכיח את שמדד כספי או כמותי-מצטבר אינו מוכיח: יכולת לפעול בו-זמנית בריבוי אתרי קבורה פעילים; רוחב תפעולי ולוגיסטי, לרבות תיאום חוזר מול גורמים שונים (חברות קדישא, רשויות ומפקחים) ובסביבות עבודה מגוונות; רגישות מוכחת בעבודה בעיצומן של לוויית באתרים שונים; והתמדה לאורך זמן בכל אחת מן השנים, להבדיל מפרויקט יחיד וחריג. אין המדד בא במקום ההיבט הכספי אלא משלים אותו: סעיף 4.9 בוחן איתנות והיקף, וסעיף 4.10 מוסיף עליו את ממד הרוחב התפעולי המתמשך — שהוא לב הצורך בבית עלמין בהיקף וברגישות כשל בית שמש.
14. יתרה מזו, מספר בתי העלמין אינו משמש כתנאי סף חוסם בלבד: מעבר לרף המינימלי (8), הוא משמש גם כמדד איכות מנוקד (סעיף 7.7.3.1), המזכה בניקוד נוסף מציעים בעלי ניסיון רחב יותר. מבנה "רף וניקוד" זה מרחיב את התחרות ומתגמל אותה מעל לרף — ואינו חוסם אותה.
15. אף למעלה מן הצורך יצוין: לפי מכתבכם, חברתכם ביצעה בעבר עבודות פיתוח ואלמנטי קבורה בבתי עלמין, ומחזור השנתי כ-50 מיליון ₪. ככל שחברתכם עומדת בתנאי הסף, פתוחה בפניה הדרך להתמודד.
16. המועצה שקלה, כמתחייב, אף אמצעים שפגיעתם במעגל המתמודדים פחותה — ובכללם דרישת מחזור כללי, דרישת מספר מצומצם של פרויקטים, או מדד המבוסס על היקף כספי או על כמות יחידות קבורה בלבד — ומצאה כי אין בהם כדי להשיג את תכלית הסף.
- הסיכון נשוא מכרז זה אינו הנדסי-חד-פעמי, אלא תפעולי-מתמשך: בית עלמין פעיל ורגיש, בהיקף קבורה חריג, המחייב יכולת מוכחת, עדכנית וחוזרת לפעול בו-זמנית ובדחיפות בתחום הקבורה ופיתוחו. מדד כספי או חד-פעמי עשוי להתקיים גם במי שביצע פרויקט בודד וחריג, ואין בו כדי ללמד על יכולת תפעולית מתמשכת זו; משכך, אמצעי מרוכך יותר לא היה משיג את תכלית הסף במידה מספקת.
17. יתרה מכך, המועצה לא קבעה רף מוחלט אלא מגגון מדורג של 'רף וניקוד' (סעיפים 4.10 ו-7.7.3.1): הרף המינימלי נדרש להבטחת כשירות, ומעליו מתוגמל ניסיון רחב יותר בניקוד — וזו כשלעצמה בחירה מידתית, המרחיבה את התחרות ולא חוסמת אותה.
18. לפיכך, בקשתכם להסיר את סעיף 4.10 או להחליפו בדרישת ניסיון כללית — נדחת.

כידוע נקבע לא אחת בפסיקה כי תנאי סף כמותי-תקופתי, המבוסס על צורך מקצועי אמיתי ומתועד, הוא תנאי לגיטימי, סביר ומידתי.

בקשה להקפאת הליכי המכרז

19. משנבחנה בקשתכם לגופה ונדחתה מטעמים ענייניים ומנומקים, אין עילה להקפאת ההליך. בהתאם, הליכי המכרז יימשכו כסדרם, לרבות מועד סיור הקבלנים ומועד הגשת ההצעות, כפי שנקבעו במסמכי המכרז. מובן כי המועצה שומרת על שיקול דעתה, בכל עת קודם למועד ההגשה, להכניס שינויים והבהרות ולהביאם לידיעת כלל המציעים — אך אין בכך כדי לחייבה לשנות מתנאי הסף נשוא פנייתכם.

לסיכום

20. לאור כלל האמור, המועצה החליטה לדחות את בקשתכם לתיקון תנאי הסף (סעיפים 4.9 ו-4.10) ולהקפאת הליכי המכרז.

21. לדידה של המועצה תנאי הסף ענייניים, סבירים ומידתיים, ונגזרים מצורכי האמת המקצועיים והחריגים של בית העלמין בבית שמש, תוך שמירה על תחרות הוגנת בין מספר ממשי של מתמודדים כשירים.

22. מענה זה יובא לידיעת כלל רוכשי מסמכי המכרז, כמתחייב מעקרון השוויון. אנו מודים לכם על התעניינותכם, ומזמינים אתכם להגיש הצעתכם בהתאם לתנאי המכרז. אין באמור לעיל כדי לגרוע מכל טענה או זכות של המועצה.

בכבוד רב,

איתי בן שבת, עו"ד

היועץ המשפטי למועצה

המועצה הדתית בית שמש

העתקים: הרב אברהם פדידה, יו"ר המועצה

הרב יעקב הס- גזבר המועצה

הרב רועי גלנטי- מזכיר המועצה